

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 15.11.2010
KOM(2010) 636 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

**EU:s handikappstrategi 2010–2020:
Nya åtgärder för ett hinderfritt samhälle i EU**

{SEK(2010) 1323}

{SEK(2010) 1324}

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

**EU:s handikappstrategi 2010–2020:
Nya åtgärder för ett hinderfritt samhälle i EU**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning	3
2.	Strategins syfte och innehåll	4
2.1.	Insatsområden	5
2.2.	Genomförande av strategin	10
3.	Slutsatser	12

1. INLEDNING

En av sex personer i EU har en funktionsnedsättning¹ av något slag. Det betyder att ungefär 80 miljoner människor på grund av hinder i miljön och andras attityder i många fall har svårt att bli fullt delaktiga i samhället och ekonomin. Bland personer med funktionsnedsättning är också andelen fattiga 70% högre än genomsnittet², vilket delvis beror på bristande tillgång till arbetsmarknaden.

Över en tredjedel av befolkningen över 75 år har en funktionsnedsättning som begränsar dem på något sätt, och för över 20% är funktionsnedsättningen omfattande³. Dessa andelar kommer sannolikt att öka i takt med att EU:s befolkning blir allt äldre.

EU och dess medlemsstater har ett tydligt uppdrag att förbättra den sociala och ekonomiska situationen för människor med funktionsnedsättning.

- I artikel 1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*) står följande: "Människans värdighet är okränkbar. Den ska respekteras och skyddas." I artikel 26 sägs att "Unionen erkänner och respekterar rätten för personer med funktionshinder att få del av åtgärder som syftar till att säkerställa deras oberoende, sociala och yrkesmässiga integrering och deltagande i samhällslivet". I artikel 21 förbjuds dessutom diskriminering på grund av funktionshinder.
- Enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska EU bekämpa all diskriminering på grund av funktionshinder vid utformningen och genomförandet av sin politik och verksamhet (artikel 10). EU kan dessutom anta lagstiftning mot sådan diskriminering (artikel 19).
- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (nedan kallad *FN-konventionen*) kommer snart att gälla i hela EU⁴. Det är det första bindande internationella instrumentet för mänskliga rättigheter där EU och dess medlemsstater är parter. Enligt FN-konventionen ska parterna värna alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för personer med funktionsnedsättning.

I FN-konventionen avses med funktionsnedsättning en varaktig nedsättning av den fysiska, psykiska, intellektuella eller sensoriska funktionsförmågan, som i kombination med olika hinder i omgivningen kan begränsa personens möjlighet att delta i samhället på samma villkor som andra.

Kommissionen kommer tillsammans med medlemsstaterna att arbeta för ett hinderfritt samhälle i EU i linje med aktuella resolutioner från Europaparlamentet och rådet.⁵

---

¹ EU:s arbetskraftsundersökning – specialmodul om sysselsättning för personer med funktionsnedsättning, 2002.

² EU:s statistik om inkomst och levnadsvillkor (EU-SILC), 2004.

³ EU:s arbetskraftsundersökning (specialmodul) och EU:s statistik om inkomst och levnadsvillkor, 2007.

⁴ FN-konventionen antogs 2007 och undertecknades av alla medlemsstater och EU. Den ratificerades den 15 oktober 2010 av 16 medlemsstater (BE, CZ, DK, DE, ES, FR, IT, LV, LT, HU, AT, PT, SI, SK, SE och UK) och håller på att ratificeras av de övriga medlemsstaterna. FN-konventionen kommer att bli bindande för EU och kommer att ingå i EU:s regelverk.

⁵ Rådets resolutioner SOC 375 av den 2 juni 2010 och 2008/C 75/01 och Europaparlamentets resolution B6-0194/2009, P6_TA(2009)0334.

Handikappstrategin ger en struktur för insatser på EU-nivå som i kombination med nationella insatser ska förbättra den skiftande situationen för kvinnor, män och barn med funktionsnedsättning.

Full delaktighet i samhället och ekonomin för människor med funktionsnedsättning är nödvändig för att Europa 2020-strategin⁶ ska kunna skapa smart och hållbar tillväxt för alla. Att bygga ett samhälle för alla leder också till nya marknadsmöjligheter och främjar innovation. Det finns starka ekonomiska argument för tillgängliga produkter och tjänster, med tanke på den efterfrågan som finns hos en allt större skara äldre konsumenter. EU-marknaden för hjälpmedel, som omsätter drygt 30 miljarder euro per år⁷, är fortfarande fragmenterad, och hjälpmedlen är dyra. Varken politiken eller lagstiftningen tillgodoser funktionshindrade personers behov. Samma sak gäller produkt- och tjänsteutveckling. Bristande tillgänglighet är fortfarande ett problem när det gäller många produkter och tjänster och även den fysiska miljön.

Den ekonomiska nedgången har inverkat negativt på situationen och det är viktigare än någonsin att åtgärder vidtas snabbt. Handikappstrategin syftar till att förbättra funktionshindrade människors liv och samtidigt skapa fördelar för samhället och ekonomin som helhet utan alltför stor belastning för företag och förvaltningar.

2. STRATEGINS SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med strategin är att ge människor med funktionsnedsättning de redskap som de behöver för att kunna ta till vara sina rättigheter och bli fullt delaktiga i samhället och i EU-ekonomin, främst genom den inre marknaden. Det krävs konsekventa insatser för att uppnå detta och för att se till att FN-konventionen genomförs effektivt. I detta meddelande redogörs för de EU-åtgärder som ska komplettera de nationella insatserna. Här behandlas också de mekanismer⁸ som krävs för att genomföra FN-konventionen på EU-nivå, även inom EU-institutionerna. Dessutom anges vilket stöd som krävs när det gäller finansiering, forskning, informationsinsatser, statistik och uppgiftsinsamling.

Handikappstrategin syftar till att undanröja hinder⁹. Kommissionen har fastställt åtta huvudsakliga insatsområden: **tillgänglighet, delaktighet, lika rättigheter och likabehandling, sysselsättning, utbildning, socialt skydd, hälsa samt utrikespolitik**. För varje område anges viktiga åtgärder, och det övergripande EU-målet visas i rutan. Urvalet av insatsområden har gjorts med hänsyn till deras förmåga att bidra till uppnåendet av de övergripande målen för strategin och för FN-konventionen samt på grundval av handikappolitiska dokument från EU-institutionerna och Europarådet, resultaten av EU:s handikappolitiska handlingsplan 2003–2010 och ett samråd med medlemsstaterna, berörda parter och allmänheten. När nationella åtgärder behandlas i detta dokument handlar det om åtgärder som kompletterar EU-insatserna; syftet är inte att ge en uttömmande förteckning över alla nationella åtaganden enligt FN-konventionen. Kommissionen kommer också att behandla

---

⁶ KOM(2010) 2020.

⁷ Deloitte & Touche, *Access to Assistive Technology in the European Union*, 2003, och BCC Research, 2008.

⁸ Artikel 33 i FN-konventionen.

⁹ Enligt en Eurobarometerundersökning från 2006 om diskriminering anser 91 % att mer resurser bör anslås för att få bort fysiska hinder för personer med funktionsnedsättning.

situationen för människor med funktionsnedsättning inom Europa 2020-strategin, dess flaggskeppsinitiativ och nystarten för den inre marknaden.

2.1. Insatsområden

1 – Tillgänglighet

Med tillgänglighet menas att människor med funktionsnedsättning ska ha tillgång till den fysiska miljön, färdmedel, IT-system och andra resurser och tjänster på samma villkor som andra. Stora hinder kvarstår på alla dessa områden. I genomsnitt följer bara 5 % av alla offentliga webbplatser standarderna för webbtillgänglighet i EU:s 27 medlemsstater, även om flera numera är delvis tillgängliga. Det är fortfarande vanligt att tevebolagen sänder program utan textning och ljudbeskrivning.¹⁰

Tillgänglighet är en förutsättning för delaktighet i samhället och i ekonomin, men EU har fortfarande långt kvar innan målet är nått. Kommissionen föreslår att man genom lagstiftning och andra åtgärder (till exempel standardisering) ska sträva efter bästa möjliga tillgänglighet i fråga om den fysiska miljön, färdmedel och IT i linje med flaggskeppsinitiativen om den digitala agendan och innovationsunionen. Kommissionen kommer på grundval av principerna för smart lagstiftning att undersöka om det är lämpligt att anta regler för att säkerställa tillgängliga produkter och tjänster och bland annat se till offentlig upphandling i högre grad används i detta syfte (vilket har visat sig mycket effektivt i USA¹¹). Man kommer att arbeta för att tillgänglighet och ”design för alla” ska ingå i utbildningen för berörda yrken. Man kommer också att bidra till att det växer fram en EU-omfattande marknad för hjälpmedelsteknik. Efter ytterligare samråd med medlemsstaterna och andra berörda aktörer kommer kommissionen att överväga att lägga fram ett lagstiftningsförslag om tillgänglighet senast 2012. Här kan ingå särskilda standarder för olika sektorer som syftar till att kraftigt förbättra den inre marknads funktion när det gäller tillgängliga produkter och tjänster.

EU-insatserna kommer att stödja och komplettera nationella åtgärder för att skapa tillgänglighet och undanröja hinder och för att förbättra tillgången på och utbudet av hjälpmedel.

Skapa tillgänglighet till varor, tjänster (även offentliga tjänster) och hjälpmedel för människor med funktionsnedsättning.

2 – Delaktighet

Det finns fortfarande många faktorer som hindrar människor med funktionsnedsättning från att utöva sina grundläggande rättigheter – även de rättigheter som unionsmedborgarskapet ger – och som begränsar deras delaktighet i samhället på samma villkor som andra. Bland dessa rättigheter ingår rätten till fri rörlighet, att kunna välja var man vill bo och arbeta samt tillgång till kultur-, fritids- och idrottsverksamhet. En person med en erkänd funktionsnedsättning som flyttar till ett annat EU-land kan till exempel förlora rätten till nationella förmåner som gratis eller billigare kollektiva färdmedel.

¹⁰ EC (2007), SEK (2007) 1469, s. 7.

¹¹ Artikel 508 i lagen om rehabilitering (*Rehabilitation Act*) och lagen om hinder i den fysiska miljön (*Architectural Barriers Act*).

Kommissionen kommer att arbeta för att:

- Undanröja hinder så att människor med funktionsnedsättning kan utöva sina rättigheter som individer, konsumenter, studerande och ekonomiska och politiska aktörer. Kommissionen kommer också att ta itu med problemen beträffande rörlighet inom EU och underlätta och främja användningen av EU-parkeringskortet för personer med funktionsnedsättning.
- Verka för en övergång från institutionsboende till samhällsbaserad vård genom att anslå medel via strukturfonderna och fonden för landsbygdsutveckling för att stödja utvecklingen av tjänster i närområdet. Insatser kommer också att göras för att öka medvetenheten om situationen för människor med funktionsnedsättning på institutionsboende, särskilt barn och äldre.
- Förbättra tillgängligheten inom idrott, fritid och kultur. Detta gäller organisationer, verksamhet, evenemang, lokaler, varor och tjänster (även audiovisuella). Stöd kommer att ges till deltagande i idrottsevenemang och anordnande av handikappidrottsevenemang. Man kommer att undersöka olika sätt att underlätta användningen av teckenspråk och blindskrift (Braille) i kontakterna med EU-institutionerna. Tillgängligheten vid politiska val kommer att ses över för att göra det lättare för EU-medborgarna att utöva sin rösträtt. Överföring över gränserna av upphovsskyddade verk i ett tillgängligt format kommer att främjas. Kommissionen kommer också att stödja utnyttjandet av möjligheten till undantag enligt direktivet om copyright ¹².

EU-insatserna kommer att stödja nationella åtgärder för att:

- Få till stånd en övergång från institutionsboende till samhällsbaserad vård, bland annat genom att anslå medel via strukturfonderna och fonden för landsbygdsutveckling i syfte att utbilda personal och anpassa samhällets infrastruktur, utveckla finansieringssystem för personlig assistans samt verka för goda arbetsvillkor för personliga assistenter och annan anställd personal och stöd till familj och anhörigvårdare.
- Göra organisationer och verksamhet inom idrott, fritid och kultur tillgängliga och stödja utnyttjandet av möjligheten till undantag i direktivet om copyright.

Skapa full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning genom att

- se till att de kan utnyttja de möjligheter som unionsmedborgarskapet ger,
- undanröja alla administrativa hinder och negativa attityder till full delaktighet på lika villkor,
- tillhandahålla ändamålsenliga tjänster i närområdet, bland annat tillgång till personlig assistans.

3 – Lika rättigheter och likabehandling

---

¹² Direktiv 2001/29/EG. Ett avtalsmemorandum för berörda parter undertecknades den 14 september 2009.

Över hälften i EU anser att diskriminering på grund av funktionsnedsättning eller ålder är vanligt förekommande i EU¹³. Som föreskrivs i artiklarna 1, 21 och 26 i EU-stadgan och i artiklarna 10 och 19 i EUF-fördraget kommer kommissionen att främja likabehandling av människor med funktionsnedsättning genom insatser på två fronter. Man kommer att tillhandahålla skydd mot diskriminering genom gällande EU-lagstiftning och arbeta för att bekämpa diskriminering och främja lika möjligheter inom EU-politiken. Kommissionen kommer också att ägna uppmärksamhet åt problemet med kumulativa effekter när människor med funktionsnedsättning diskrimineras på andra grunder som medborgarskap, ålder, ras eller etnisk bakgrund, kön, religion eller övertygelse eller sexuell läggning.

Kommissionen kommer dessutom att se till att direktiv 2000/78/EG¹⁴, som förbjuder diskriminering i arbetslivet, genomförs fullt ut. Vidare kommer man att främja mångfald och motverka diskriminering genom informationskampanjer på europeisk och nationell nivå och stödja icke-statliga organisationer på EU-nivå som är verksamma på området.

EU-insatserna kommer att stödja och komplettera nationella åtgärder och program för att främja lika rättigheter och likabehandling, till exempel genom att verka för att EU-ländernas lagstiftning om rättskapacitet stämmer överens med FN-konventionen.

Undanröja diskriminering på grund av funktionsnedsättning i EU.
---

4 – Sysselsättning

Arbetsstillfällena av god kvalitet ger ekonomisk självständighet, stärker självkänslan och är det bästa skyddet mot fattigdom. För personer med funktionsnedsättning är sysselsättningsgraden dock bara omkring 50 %¹⁵. För att EU ska uppnå sina tillväxtmål behöver fler människor med funktionsnedsättning komma ut på den öppna arbetsmarknaden och få avlönat arbete. Kommissionen kommer att utnyttja potentialen hos Europa 2020-strategin och dess agenda för ny kompetens och nya jobb genom analyser, politisk vägledning, informationsutbyte och annat stöd till medlemsstaterna. Man kommer att ta reda på mer om hur sysselsättningssituationen ser ut för kvinnor och män med funktionsnedsättning, fastställa vilka problem som finns och föreslå åtgärder. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt övergången mellan skola och arbetsliv för ungdomar med funktionsnedsättning. Rörlighet både på den öppna arbetsmarknaden och när det gäller skyddad anställning kommer att förbättras genom informationsutbyten och ömsesidigt lärande. Man kommer också att ta itu med frågan om egenföretagande och arbetstillfällenas kvalitet, bland annat aspekter som arbetsvillkor och karriärutveckling, i samverkan med arbetsmarknadens parter. Kommissionen kommer att ge ökat stöd till frivilliga initiativ för bättre hantering av mångfald på arbetsplatsen, till exempel stadgor som undertecknas av arbetsgivarna och ett initiativ för att främja socialt medvetna företag.

EU-insatserna kommer att stödja och komplettera nationella åtgärder på flera områden, till exempel när det gäller att analysera arbetsmarknadssituationen för personer med funktionsnedsättning, bekämpa bidragskulturen och bidragsfällor som försvårar inträdet på arbetsmarknaden, underlätta integrering på arbetsmarknaden via medel från Europeiska

---

¹³ Särskild Eurobarometerundersökning nr 317.

¹⁴ Rådets direktiv 2000/78/EG, EGT L 303, 2.12.2000, s. 16.

¹⁵ EU:s arbetskraftsundersökning, specialmodul, 2002.

socialfonden (ESF), utarbeta aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder och göra arbetsplatserna mer tillgängliga. Dessutom ska EU-insatserna stödja och komplettera nationella åtgärder för att utveckla tjänster för arbetsförmedling, stödstrukturer och fortbildning på arbetsplatsen. Användning av den allmänna gruppundantagsförordningen¹⁶ som gör det möjligt att bevilja statligt stöd utan förhandsanmälan till kommissionen ska främjas.

Se till att många fler människor med funktionsnedsättning får möjlighet att försörja sig själva på den öppna arbetsmarknaden.

5 – Utbildning

I åldersgruppen 16–19 år är andelen som inte deltar i utbildning 37 % bland ungdomar med omfattande funktionsnedsättning och 25 % bland dem med lindrigare funktionsnedsättning, jämfört med 17 % bland ungdomar utan funktionsnedsättning¹⁷. Det är svårt för barn med omfattande funktionsnedsättning att få gå i en vanlig skola, och segregering förekommer fortfarande. Människor med funktionsnedsättning, särskilt barn, behöver integreras på lämpligt sätt i det allmänna utbildningssystemet, med individuellt stöd anpassat till barnets behov. Även om medlemsstaterna har ansvar för att fastställa innehållet i undervisningen och organisera sina utbildningssystem kommer kommissionen att stödja målet bra utbildning för alla inom initiativet Unga på väg. Kommissionen kommer att driva på kunskapsutveckling på alla nivåer inom utbildningsområdet och öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning. Man kommer också att förbättra rörligheten för denna grupp genom att underlätta deltagande i program för livslångt lärande.

EU kommer att stödja nationella åtgärder genom Utbildning 2020, som är den strategiska ramen för europeiskt samarbete på utbildningsområdet¹⁸. Det gäller bland annat åtgärder som syftar till att undanröja rättsliga och organisatoriska hinder för deltagande i allmän utbildning och livslångt lärande. Man kommer också att se till att åtgärder som stöder utbildning för alla och individanpassat lärande sätts in i rätt tid samt satsa på tidig upptäckt av särskilda behov. Andra åtgärder syftar till att tillhandahålla lämplig utbildning och lämpligt stöd för personal på alla nivåer inom utbildningsområdet. Rapporter kommer också att utarbetas om deltagande och resultat.

Främja utbildning för alla och livslångt lärande för elever och studerande med funktionsnedsättning.

6 – Socialt skydd

Ett lägre deltagande i allmän utbildning och på arbetsmarknaden leder till inkomstojämlikhet och fattigdom för människor med funktionsnedsättning. Andra följder är social utestängning och isolering. Alla som har en funktionsnedsättning måste kunna få tillgång till socialt skydd och fattigdomsminskande åtgärder, särskilt stöd för personer med funktionsnedsättning, offentliga bostadsprogram och andra stödtjänster samt pensioner och andra förmåner.

---

¹⁶ Kommissionens förordning 800/2008, EUT L 214, 9.8.2008, s. 3.

¹⁷ EU:s arbetskraftsundersökning, specialmodul, 2002

¹⁸ Rådets slutsatser av den 12 maj 2009 om Utbildning 2020, EUT C 119, 28.5.2009, s. 2.

Kommissionen kommer att behandla dessa frågor inom ramen för Europeiska plattformen mot fattigdom. En undersökning kommer att göras för att ta reda på om de sociala skyddssystemen och stödåtgärderna via ESF räcker till och om de är långsiktigt hållbara. EU kommer med full hänsyn till medlemsstaternas befogenheter att stödja nationella åtgärder för att se till att de sociala skyddssystemen för människor med funktionsnedsättning håller hög kvalitet och att de har långsiktig bärkraft. Detta kommer främst att ske genom politiska utbyten och ömsesidigt lärande.

Verka för rimliga levnadsvillkor för människor med funktionsnedsättning.

7 – Hälsa

Människor med funktionsnedsättning kan ha begränsad tillgång till hälso- och sjukvård (även rutinbehandlingar), vilket leder till ojämlikheter i hälsa som inte har med deras funktionsnedsättning att göra. De har rätt till lika tillgång till hälso- och sjukvård, inbegripet förebyggande vård, och särskilda hälso- och rehabiliteringstjänster som håller hög kvalitet, har rimligt pris och är anpassade till deras behov (även könsspecifika behov). Det är främst medlemsstaternas uppgift, eftersom de ansvarar för att organisera och tillhandahålla hälso- och sjukvård. Kommissionen kommer att stödja politiska initiativ för lika tillgång till hälso- och sjukvård, även kvalitativa hälso- och rehabiliteringstjänster för människor med funktionsnedsättning. Kommissionen kommer att ta särskild hänsyn till handikapperspektivet i politiska åtgärder som syftar till att undanröja ojämlikheter i hälsa. Man kommer dessutom att främja arbetsmiljöåtgärder som syftar till att minska risken att funktionsnedsättningar uppkommer på grund av arbetet och till att förbättra återintegreringen av arbetstagare med funktionsnedsättning¹⁹. Kommissionen kommer också att arbeta för att dessa risker ska förebyggas.

EU kommer att stödja nationella åtgärder för att tillhandahålla tillgänglig och icke-diskriminerande hälso- och sjukvård. Man kommer att sträva efter att öka medvetenheten om funktionsnedsättning i läkarutbildningen och andra vårdutbildningar. Andra mål är att sörja för adekvat rehabilitering, förbättra den psykiatriska vården och främja utveckling av tidiga insatser och behovsbedömning.

Främja lika tillgång till hälso- och sjukvård för personer med funktionsnedsättning.

8 – Utrikespolitik

EU och medlemsstaterna bör främja rättigheter för människor med funktionsnedsättning i sin utrikespolitik, bland annat i EU:s program för utvidgning, grannskapspolitiken och utveckling. Kommissionen kommer att ta alla möjligheter att inom en bredare ram för icke-diskriminering lyfta fram handikapperspektivet som en fråga om mänskliga rättigheter i EU:s utrikespolitik. Kommissionen avser också att sprida kunskap om FN-konventionen och de behov som personer med funktionsnedsättning har (bland annat i fråga om tillgänglighet) på området katastrofbistånd och humanitärt bistånd. Man vill också befästa nätverket för kontaktpersoner i handikappfrågor och öka kunskaperna om handikappfrågor inom EU-

¹⁹ Gemenskapens arbetsmiljöstrategi 2007–2012, KOM (2007) 62.

delegationerna. Ett annat mål är att se till att kandidatländerna och möjliga kandidatländer gör framsteg när det gäller att främja rättigheter för människor med funktionsnedsättning och att se till att möjligheten att bevilja stöd inför anslutningen används för att förbättra deras situation.

EU-insatserna ska stödja och komplettera nationella initiativ på handikappområdet i dialogen med länder utanför EU, och ska om möjligt täcka in handikappfrågor och genomförandet av FN-konventionen mot bakgrund av åtagandena om biståndseffektivitet i Accra-handlingsplanen. EU:s arbete ska främja samsyn och engagemang i handikappfrågor i internationella forum (FN, Europarådet och OECD).

Främja rättigheter för personer med funktionsnedsättning i EU:s utrikespolitik.

2.2. Genomförande av strategin

Denna strategi kräver ett gemensamt och förnyat engagemang från såväl EU-institutionernas som medlemsstaternas sida. Insatserna på de områden som anges ovan måste stödjas genom följande allmänna åtgärder:

1 – Öka kunskaperna

Kommissionen kommer att arbeta för att människor med funktionsnedsättning ska få kännedom om sina rättigheter. Särskild uppmärksamhet ska ägnas informationsmaterialets och informationskanalernas tillgänglighet. Man kommer att sprida kunskap om ”design för alla”-konceptet för produkter, tjänster och miljöer.

EU-insatserna kommer att stödja och komplettera nationella informationskampanjer om det bidrag som personer med funktionsnedsättning kan ge, och ska dessutom främja utbytet av god praxis i högnivågruppen för handikappfrågor.

Öka kunskaperna om handikappfrågor i samhället och se till att personer med funktionsnedsättning vet vilka rättigheter de har och hur de kan utnyttja dem.

2 – Ekonomiskt stöd

Kommissionen kommer att arbeta för att EU-programmen på relevanta politikområden öppnar finansieringsmöjligheter, exempelvis inom forskningsprogrammen. Ersättning bör kunna ges för att täcka kostnaden för åtgärder som syftar till inkludera människor med funktionsnedsättning i EU:s program. EU:s finansieringsinstrument, särskilt strukturfonderna, bör användas på ett tillgängligt och icke-diskriminerande sätt.

EU-insatserna kommer att stödja och komplettera nationella åtgärder för att öka tillgängligheten och bekämpa diskriminering genom finansiering av insatser på relevanta politikområden, en korrekt tillämpning av artikel 16 i förordningen om allmänna bestämmelser för strukturfonderna²⁰ och genom skärpta krav på tillgänglighet i offentlig

²⁰ Rådets förordning (EG) 1083/2006, EUT L 210, 31.7.2006, s. 25.

upphandling. Alla insatser bör genomföras i enlighet med EU:s konkurrenslagstiftning, särskilt bestämmelserna om statligt stöd.

Utnyttja EU:s finansieringsinstrument på bästa sätt för att skapa bättre tillgänglighet och icke-diskriminering och ge ökad synlighet för de finansieringsmöjligheter som finns för personer med funktionsnedsättning i programmen efter 2013.

3 – Statistik, uppgiftsinsamling och övervakning

Kommissionen kommer att sträva efter att förbättra den information om handikappfrågor som samlas in genom EU:s sociala undersökningar (EU:s statistik om inkomst och levnadsvillkor, arbetskraftsundersökningens specialmoduler och den europeiska hälsoenkäten) och utveckla en särskild undersökning om hinder för integration i samhället för personer med funktionsnedsättning. Man kommer också att ta fram en uppsättning indikatorer för att övervaka deras situation i förhållande till centrala mål i Europa 2020-strategin (utbildning, sysselsättning och minskad fattigdom). EU:s byrå för grundläggande rättigheter kommer på de områden som den ansvarar för att bidra till detta arbete genom uppgiftsinsamling, forskning och analys.

Kommissionen kommer också att upprätta ett webbaserat verktyg som ger en översikt över konkreta åtgärder och rättsakter som antagits för att genomföra FN-konventionen.

EU:s insatser kommer att stödja och komplettera medlemsstaternas arbete för att samla in statistik och uppgifter som visar vilka faktorer som hindrar personer med funktionsnedsättning från att utöva sina rättigheter.

Komplettera insamlingen av periodisk statistik på handikappområdet för att övervaka situationen för personer med funktionsnedsättning.

4 – Mekanismer som krävs enligt FN-konventionen

De styrmekanismer som krävs enligt artikel 33 i FN-konventionen (kontaktpunkter, samordningsmekanism, självständig mekanism och deltagandet av personer med funktionsnedsättning och deras organisationer) måste behandlas på två plan: dels gentemot medlemsstaterna inom en rad olika EU-politikområden, dels inom EU-institutionerna. På EU-nivå kommer man att utnyttja befintliga resurser för att upprätta mekanismer för samordning mellan kommissionens avdelningar och mellan EU-institutionerna samt mellan EU och dess medlemsstater. Genomförandet av strategin och av FN-konventionen kommer att diskuteras regelbundet inom högnivågruppen för handikappfrågor med företrädare för medlemsstaterna och deras nationella kontaktpunkter, kommissionen, personer med funktionsnedsättning och deras organisationer samt andra berörda parter. Högnivågruppen kommer även i fortsättningen att lägga fram lägesrapporter vid informella ministermöten.

En särskild struktur med en eller flera självständiga mekanismer kommer att införas för att underlätta, skydda och övervaka genomförandet av FN-konventionen. Efter att FN-konventionen slutits och efter att ha övervägt vilka uppgifter en rad olika befintliga EU-institutioner och EU-organ kan ha, kommer kommissionen att föreslå en administrativt enkel struktur för styrningen för att underlätta genomförandet av FN-konventionen i EU.

Kommissionen kommer senast i slutet av 2013 att lägga fram en lägesrapport där genomförandet av insatserna, framsteg i medlemsstaterna och EU:s rapport till FN-kommittén om rättigheter för personer med funktionsnedsättning²¹ behandlas. Kommissionen kommer att ta fram statistik för att belysa utvecklingen när det gäller skillnader mellan personer med funktionsnedsättning och befolkningen som helhet och för att fastställa handikapprelaterade indikatorer för Europa 2020-målen för utbildning, sysselsättning och minskad fattigdom. Denna statistik kommer att ligga till grund för en översyn av strategin och insatserna. Ytterligare en rapport kommer att läggas fram under 2016.

3. SLUTSATSER

Syftet med handikappstrategin är att se till att möjligheterna i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och FN-konventionen tas till vara och att Europa 2020-strategin och dess instrument utnyttjas på bästa sätt. Strategin är första steget i en process som syftar till att ge människor med funktionsnedsättning de redskap som de behöver för att kunna bli fullt delaktiga i samhället på samma villkor som andra. Dessa åtgärder kommer att få konkreta effekter på livskvaliteten för en allt större andel av befolkningen, med tanke på den demografiska utvecklingen i EU. EU-institutionerna och medlemsstaterna uppmanas att samarbeta inom denna strategi för att bygga ett hinderfritt EU för alla.

---

²¹ Artiklarna 35 och 36 i FN-konventionen.